

Datum

13 mei 2025

Ons Kenmerk

BSD/10880074

RIS322120

Voorstel van het college inzake de zienswijze op de ontwerpbegroting Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2026

Het Dagelijks Bestuur van de MRDH vraagt de gemeenteraden in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) om hun zienswijze op de ontwerpbegroting MRDH 2026 kenbaar te maken. Op de MRDH begroting is een zienswijzeprocedure van toepassing (art. 35 Wet gemeenschappelijke regelingen). De zienswijze periode loopt van 14 april tot en met 7 juli 2025 (12 weken conform de gewijzigde Wgr).

Context

Met elkaar, voor elkaar; dat is het motto van de Strategische Agenda van de MRDH. Daarin staat hoe 21 gemeenten samen de bereikbaarheid verbeteren en de economie gaan vernieuwen. De begroting geeft de financiële onderbouwing voor het jaar 2026. In de begroting 2026 staan net als in de begroting 2025 de volgende programma's: Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer, Exploitatie verkeer en openbaar vervoer en Economisch Vestigingsklimaat. De eerste twee programma's betreffen de wettelijke taak verkeer en vervoer. Deze programma's worden gefinancierd uit rijksmiddelen (met name BDU: Brede doeluitkering verkeer en vervoer). Het derde programma betreft de taak economisch vestigingsklimaat waarvoor een inwonerbijdrage wordt geheven.

De beschikbare financiële middelen bepalen in belangrijke mate het succes van de Strategische Agenda MRDH. De middelen voor Verkeer en Vervoer staan onder druk. Het Rijk dreigt keer op keer te korten op de Brede Doeluitkering die de financiële basis vormt onder onze uitgaven. Het is dus passen en meten en bovenal prioriteren om zoveel als mogelijk regionale ambities waar te maken. De begroting van 2026 voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat is gebaseerd op een inwonerbijdrage die is teruggebracht van € 3,07 tot € 3,00. Dit om de gemeenten enigszins te ontzien omdat zij te maken hebben met een korting op het Gemeentefonds. Minder inwonerbijdrage betekent echter wel minder geld voor het versterken van het economisch vestigingsklimaat. Daarom gaat de MRDH met de gemeenten in gesprek om te kijken welke afspraken gemaakt kunnen worden voor het duurzaam kunnen bekostigen van het programma voor het versterken van het economisch vestigingsklimaat.

Relatie met de taakvelden MRDH en de Strategische Agenda

De concrete activiteiten die volgen uit de Strategische Agenda worden jaarlijks geïntegreerd in de begroting. De begroting geeft zo smart mogelijk aan wat de beoogde resultaten, de inspanningen en kosten zijn. Het gaat om:

1. investeren in bereikbaarheid;
2. toekomstbestendige economie stimuleren;
3. actieve en collectieve vormen van mobiliteit stimuleren;
4. vernieuwen van werklocaties;
5. versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk.

Het Investeringsprogramma Vervoersautoriteit (IPVa) geeft, als bijlage bij de begroting, een concreet overzicht van lopende infrastructurele projecten, verkenningen en planstudies.

Financiën

Een korte samenvatting van de financiële begroting, de 'Begroting in één oogopslag', is toegevoegd als bijlage.

Programma's Vervoersautoriteit

De opgaven van de programma's Exploitatie en Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer (Vervoersautoriteit) worden grotendeels bekostigd uit de reguliere Brede Doeluitkering verkeer en vervoer (BDU) van het rijk.

Meerjarenbegroting Vervoersautoriteit

De meerjarenbegroting Vervoersautoriteit geeft een overzicht van beschikbare middelen per jaareinde voor het uitvoeren van de taken van de Vervoersautoriteit gedurende 20 jaar. De meerjarenbegroting is een resultante van de structurele inkomsten van het Rijk, de structurele uitgaven voor de exploitatie van het openbaar vervoer en de infrastructurele projecten die ofwel in de uitwerking- of realisatiefase zijn ofwel waarvoor een bestuurlijke toezegging voor een bijdrage is gedaan.

Meerjarenbeeld BDU

Het meerjarenbeeld BDU kijkt nog langer door dan de 20 jaar van de meerjarenbegroting en bevat het overzicht van alle inhoudelijke opgaven die direct bijdragen aan de doelen uit de Strategische Agenda (werkvoorraad) en geeft inzicht in de match tussen deze opgaven en de beschikbare middelen. Dit instrument faciliteert een vervolgesprek over de keuzemogelijkheden en de financiële consequenties voor de lange termijn. De ambities en opgaven zijn omvangrijk en tegelijkertijd neemt de druk op investeringsmiddelen toe. Op basis van de leidende principes uit de Strategische Agenda en de nog op te stellen nieuwe Mobiliteitsvisie komt er in 2025 een nieuwe werkwijze die ondersteunt bij het maken van een zorgvuldige en onderbouwde afweging ten aanzien van de prioritering van financiële middelen op de lange termijn.

Het Investeringsprogramma Vervoersautoriteit maakt deel uit van het programma Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer en geeft inzicht in de bijdrage vanuit de middelen van de Vervoersautoriteit aan het realiseren van infrastructurele projecten. Voor kleine projecten wordt in 2026 een subsidieplafond van € 30 miljoen ingesteld.

Net als in eerdere begrotingen hanteert de MRDH het uitgangspunt dat een tekort op de BDU-middelen is toegestaan onder de voorwaarde dat over een periode van vier jaar het saldo van beschikbare middelen en bestedingen positief is. Dit sluit aan bij de uitgangspunten voor structureel begrotingsevenwicht die de provincie Zuid-Holland als toezichthouder hiervoor hanteert. Voor het begrotingsjaar 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 wordt geen tekort begroot.

Programma Economisch Vestigingsklimaat

Voor de begroting 2026 hebben de gemeenten een bezuinigingsvoorstel gedaan. De gemeenten hebben daarbij gekeken naar de korting op het gemeentefonds in 2026 voor alle gemeenten tezamen ten opzichte van 2025. Per saldo leidt het voorstel tot een verlaging van de inwonerbijdrage van € 3,07 voor de begroting 2025 naar € 3,00 voor de begroting 2026. Het gemeentelijke bezuinigingsvoorstel is verwerkt in deze MRDH begroting 2026. Een overzicht van de inwonerbijdrage per gemeente voor de begroting 2026 is opgenomen in hoofdstuk 7 van de begroting.

De in de begroting opgenomen subsidies betreffen begrotingspost subsidies voor InnovationQuarter en YES!Delft. De programmakosten bestaan uit:

- Cofinanciering beschikbaar stellen aan gemeenten voor projecten die tot doel hebben bij te dragen aan de versterking van het economisch vestigingsklimaat.
- Opdrachten verstrekken voor onder meer verkennend onderzoek en monitoring. Dat kunnen zowel opdrachten aan gemeenten zijn als opdrachten aan externe partijen.

Zoals eerder al benoemd is de begroting van 2026 voor de versterking van het economisch vestigingsklimaat gebaseerd op een inwonerbijdrage die is teruggebracht van € 3,07 tot € 3,00.

Aansluiting zienswijze begroting MRDH 2026 op de zienswijze Actieplan doorontwikkeling

Op 3 april 2025 heeft de Haagse gemeenteraad de zienswijze vastgesteld op het actieplan voor de doorontwikkeling van de GR MRDH dat aan de hand van een uitvoerige evaluatie en afstemmingsproces is opgesteld. Hieronder volgt een toelichting op de aansluiting van de onderdelen van de Haagse zienswijze op het actieplan op de conceptbegroting 2026:

- In de Haagse zienswijze op het actieplan wordt aandacht gevraagd voor blijvende inzet in de lobby richting het Rijk over het knelpunt rondom de beschikbare middelen voor regionale mobiliteit. In de conceptbegroting wordt dit punt ook benoemd. Vanuit de MRDH vinden veel inspanningen plaats om aandacht te vragen voor voldoende Rijksmiddelen voor bereikbaarheid.
- In de Haagse zienswijze op het actieplan wordt gevraagd om de MRDH te ontwikkelen tot een meer doelgerichte en kleinere organisatie. Ook wordt er gevraagd om meer focus aan te brengen op de synergie tussen het mobiliteitsbeleid en het economisch vestigingsklimaat. Berenschot concludeert dat de ambities van de MRDH bij de start niet stroken met de omvang van de organisatie. Ook constateert Berenschot dat de inzet van gemeentelijke ambtenaren voor de MRDH opgaven zeer beperkt is geweest. De MRDH zet in op minder externe inhuur en meer 'eigen personeel' om kennisbehoud te borgen. De begroting voor het onderdeel Economisch Vestigingsklimaat wordt kleiner gemaakt door het terugbrengen van de inwonerbijdrage van € 3,07 naar € 3,00. In de begroting wordt verder aangegeven dat er met gemeenten in gesprek wordt gegaan om te kijken voor de investeringen op lange termijn. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de wens van de gemeenteraad om in dit gesprek meer inzicht te krijgen in het apparaat van de MRDH, mogelijke verdere prioritering en het aanbrengen van focus op de synergie tussen het mobiliteitsbeleid en economisch vestigingsklimaat. Momenteel wordt er overigens gewerkt aan een economische visie MRDH waar deze punten in het proces van totstandkoming ook zullen worden ingebracht.
- In de Haagse zienswijze op het actieplan wordt gevraagd om prioriteit te geven aan de realisatie van de reeds in gang gezette projecten, waaronder INTHR. Voor de overige ambities moet een concreet uitvoeringsplan met een prioritering worden opgesteld waarbij de focus ligt op de kerntaken verbeteren van de mobiliteit en het economisch vestigingsklimaat. De beschikbare budgetten voor veiligheid mogen niet als sluitpost worden gebruikt. In de conceptbegroting zien we dat de MRDH veel aandacht heeft voor verkeersveiligheid. Er staan 160 projecten in voor het verbeteren van de verkeersveiligheid in het netwerk. Er zijn gesprekken met gemeenten en politie om de handhaving van gedrag efficiënt in te zetten. En steeds meer basisscholen en voortgezet onderwijs scholen nemen deel aan voorlichtingscampagnes School op Seef en Totally traffic. In de Haagse zienswijze wordt gevraagd om de economische- en mobiliteitsvisie aan te sluiten bij visies (zoals Netwerkstrategie 2040) van de gemeenten en die van relevante partijen in de regio. Hierbij is het wenselijk als de MRDH een financiële meerjarenstrategie ontwikkelt voor de komende 20 jaar, waarbij grote keuzen, zoals automatische metro, toekomst Krakeling, ZoRo-lijn en verlengen tramtunnel Grote Marktstraat worden geprogrammeerd.

De begroting laat zien bij welke projecten volgend jaar stappen worden gezet en het te besteden budget en meerjarig beschikbare budget. Een betere koppeling tussen projecten en financieel doorzicht zou een aanzet kunnen zijn om meer programmatisch naar alle maatregelen en alle middelen te kunnen kijken.

- In de zienswijze op het Actieplan over de doorontwikkeling zijn verzoeken gedaan over het verbeteren van de participatie. In het actieplan zelf staan acties geformuleerd om de participatie te verbeteren. In de uitvoering van het actieplan zal de zienswijze van Den Haag worden betrokken. De komende periode moet duidelijk worden op welke wijze de participatie precies vorm zal krijgen en wat de mogelijke financiële consequenties zijn. Deze consequenties zullen dan in een volgende begroting worden verwerkt na vaststelling van de participatiekaders.
- In de Haagse zienswijze op het actieplan wordt gevraagd om het beleid rondom toegankelijkheid te evalueren en hierbij mensen te betrekken met en zonder functiebeperkingen (waaronder kinderen) en representatieve organisaties. De MRDH is voornemens deze evaluatie in 2027 uit te voeren.

Gevolgd proces

Op 19 maart is de MRDH kadernota 2026 ter voorbereiding op de conceptbegroting in de adviescommissies Economisch Vestigingsklimaat en Vervoersautoriteit behandeld. De opmerkingen zijn verwerkt in de conceptbegroting 2026 die nu voor zienswijze voorligt. Na afronding van de zienswijzeprocedure zullen de zienswijzen op 3 september 2025 in de adviescommissies worden behandeld. Aan de hand van deze bespreking volgt op 12 september 2025 de vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur.

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

de raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 13 mei 2025,

besluit:

- I. als zienswijze op de begroting Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2025 vast te stellen dat de raad akkoord gaat met begroting;
- II. deze zienswijze in te dienen bij het algemeen bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 12 juni 2025.

De griffier,

De voorzitter,